

NEHÉZSÉGEK ÉS TANULSÁGOK

Tamási nagyon szép környezetben fekvő, kiváló természeti adottságokkal rendelkező város, melyről az itt élők sokáig úgy gondolkodtak, hogy „itt nem történik semmi”, lassan haldokló település ez. A 90-es évek elején sorban szűntek meg a mezőgazdasági és ipari üzemek, magas volt a munkanélküliek száma, a fiatalok megfelelő munkahely híján máshol keresték a boldogulást. Meglévő természeti értékeinket – mint a termálvíz és az erre épült fürdő, a pacsmagi természetvédelmi terület, a gyulai erdő – nem igazán tudtuk a város fejlődése érdekében kiaknázni. Közintézményeink zöme pedig – az 1979-ben épült és a 90-es években felújított könyvtár kivételével – rendkívül rossz állapotú, korszerűtlen volt, fenntartásuk tetemes összeget emésztett fel a város költségvetéséből. Egyik ilyen intézmény volt a városi művelődési központ is.

A 2006-os önkormányzati választásokat követően lettem Tamási város polgármestere. Addig a művelődési központot kulturális programok és tevékenységek résztvevőjeként ismertem. Látogatóként szembesültem azzal, hogy az intézmény épületének külső és belső képe siralmas, inkább elriasztja, mint vonzza az ide érkezőket. Ha esett az eső, a rendezvényeken vödörrel fogták fel a beeső vizet, a klubszobákban mállott a vakolat, a csőtörések miatt gyakran szennyvíz öntötte el a mosdókat, az előteret. Nívósabb színházi előadásokat nem láthattunk, mert ezek fogadására nem volt alkalmas a színházterem technikája. Állandó egyeztetést kívánt, hogy a kevés számú, használható közösségi helyiségben megoldható legyen a közművelődési munka. Éppen ezért nagy örömmel értesültem arról, hogy az önkormányzat pályázatot nyújtott be az épület felújítására és bővítésére. A 2006. év elején megkezdett építkezésről, illetve az ott felmerült gondokról csak a médiából értesültem. Építésként szakmai szemmel is figyelemmel kísértem a munkálatok alakulását.

Az önkormányzati választásokat követően mint polgármester szembesültem igazán az építkezés minden problémájával, illetve ekkor ismertem meg a beruházás dokumentumait, s ekkor kerültem a kivitelezővel és a bonyolító-műszaki ellenőrrel szinte napi kapcsolatba.

Tapasztalataim szerint a kivitelező Royal Bau Zrt. nem volt korrekt partner, illetve a bonyolító sem képviselte az elvárható mértékben az önkormányzat érdekeit.

A Városi Művelődési Központ kivitelezése során – mely tulajdonképpen egy meglévő épület átalakítása és bővítése volt – a nem látható hibákra hivatkozva a kivitelező egyre több pótmunkát kívánt érvényesíteni az előző önkormányzatnál. Ennek ellentételezését úgy oldották meg, hogy gyengébb minőségű anyagokat építettek be a tervezettek helyett.

A padozatra így került például laminált padló a két centiméter vastag, tömör keményfa svédpadló helyett, melynek kopásállósága nem felel meg az erős igénybevételnek; vagy a falra szerelt falburkolatok nem faszínű furnérozott belső felületek lettek, hanem egyszerű bútorlap került felszerelésre, melynek élettartama jóval rövidebb. A lábazatok a terveken műkölabazattal szerepeltek, faragott műkő helyett azonban egyszerű, kent műgyanta lábazat került fel, melyen már most felfagyások és omlások tapasztalhatóak. A tervek jó minőségű, hosszú élettartamú alumínium nyílászárókat tartalmaztak, helyette műanyag nyílászárókat építettek be, melyek használata már most gondot okoz. A fűtési rendszert is manipulálták. A színpadot sem az eredeti tervek szerint építették, egy sokkal gyengébb minőségű faanyagot használtak, mely már néhány hónapos használat után szálkásodik. Gondatlanság miatt a színházterem tölgyfa parkettája elrohadt, ezt egy alacsony kopásállóságú préselt anyaggal váltották ki. Az elektromos hálózat szerelése során

kihagytak olyan, a működéshez alapvetően szükséges tartozékokat, mint például a színházi csengő, a színpad világítása. Később költségvetésünkben kellett megoldani a hiányosságokat.

Ezeket mind-mind a pótmunkák terhére írták, s számolták el. Vagyis nem többletmunkaként, amit a kivitelezőnek kellett volna betudni.

Sajnálatos módon az önkormányzat által megbízott műszaki ellenőr ezeket elfogadta és aláírta, korrektségéről meggyőzte az önkormányzatot, amivel a város érdeke jelentősen sérült. A silány anyagok felhasználása, a rossz minőségű és szakszerűtlen kivitelezés az üzemeltetés során – mint az bebizonyosodott – folyamatos javítást, karbantartást és így többletköltségeket jelent az intézménynek, rajta keresztül városunknak.

Bár a polgármesteri hivatalnak volt műszaki osztálya, annak vezetője – számomra megmagyarázhatatlanul – hónapokig nem vett részt a heti kooperációs értekezleteken. Így a munkálatok anomáliáiról az önkormányzat akkori vezetői sem kaptak időben értesítést. Lényeg az, hogy a kivitelező kéréseit, változtatásait és számláit fenntartások nélkül elfogadták, s elfogadta ennek következtében a hozzá nem értő képviselő-testület is.

A 2006-os önkormányzati választások után a város vezetői és a műszaki osztály vezetője minden alkalommal részt vett a kooperációs egyeztetéseken. A kivitelező az általunk kifogásolt munkák kapcsán több alkalommal is azzal hátrította el felelősségét, hogy az előző önkormányzattal erről már szóban megállapodott. Ennek természetesen semmi nyomát, bizonyítékát nem találtuk.

Egyfajta megállapodás valóban létezett, de az csak az átadási határidő elhalasztására vonatkozott. Ennek az volt a legfőbb oka, hogy Royal-Bau Zrt. egy „aktatáskás” vállalkozás volt, vagyis a kivitelezést az ország számos helyéről érkező cégekre, alvállalkozókra bízta. Az alvállalkozókat nem fizette ki időben, és elszámolási vitákba is keveredett velük, ezért azok nem törekedtek a munka mielőbbi befejezésére.

Mivel a kivitelező a többszöri határidő-módosítás ellenére sem tudta átadni a művelődési házat, keletkezett egy igen magas összegű kötbérhátraléka, amit önkormányzatunk érvényesíteni kívánt.

Ekkor már nekünk volt egyfajta alkudozásunk a kivitelezővel, aki kérte, hogy tekintsünk el a kötbértől, aminek fejében pluszmunkát végez számunkra. Azt javasoltuk, hogy az épület előtti, a teherautókkal egyébként is tönkretett területet megterveztetjük, a cég pedig ezt a tervrendezést, parkosítást elvégzi. Sikerült is kialakítani egy 15 millió forintos értéket. Sajnos a cég időközben csődbe jutott, felszámolták. Így sem a munkálatok elvégzésére, sem a kötbér kifizetésére nem került sor.

Miután a beruházás céltámogatásból valósult meg, az elszámolás során a Magyar Államkincstárral álltunk kapcsolatban. Tapasztalatom szerint mindenkor konstruktívan működünk együtt, az elszámolások és a kifizetések zökkenőmentesen zajlottak.

A beruházás gondjaiból okulva a műszaki osztályt átszerveztük, egy műszaki és engedélyeztetési csoportot, valamint egy vagyongazdálkodási részleget alakítottunk ki. Ez utóbbi feladatkörébe tartozik a közterületek, az utak, a vízelvezetés felügyelete, ők irányítják a városöröket. Mindkét részlegnek a műszaki osztály vezetője a felelőse. Ő személyesen részt vesz valamennyi önkormányzati beruházással kapcsolatos kooperációs egyeztetésen. Ezekben a tárgyalásokon az alpolgármester úr is jelen van, képviseli az önkormányzat érdekeit. Az építkezésekről folyamatosan fotódokumentáció is készül. Van tehát gazdája, felelőse a beruházásoknak.

A megújult művelődési ház az építés valamennyi anomáliája ellenére esztétikus, megszépült és korszerűsödött épületével alkalmassá vált arra, hogy betöltse mindazokat a funkciókat, melyeket önkormányzatunk vele szemben támaszt. Látogatóinak száma jelentősen nőtt. Kielégíti a helyi kulturális igényeket, s miután nőtt a kulturális közösségek száma, ezek tevékenységéhez megfelelő körülményeket teremt. Erős kapcsolatot alakított ki a civil szervezetekkel és a város intézményeivel, jól szolgálja ezek igényeit. Nívós, sokszínű rendezvényeivel segíti az idegenforgalom fejlesztését; képzéseivel hozzájárul a munkanélküliek számának csökkentéséhez. Nemcsak a helyi lakosság érdekében dolgozik, kistérségi kulturális központként is működik.